№ 64. Sobota 17. Marca 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: ***Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.***

PRENUMERATA

na GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM DZIENNYM i TYGODNIOWYM na drugi kwartał 1860 od 1. kwietnia do ostatniego czerwca:

na miejscu . . . . 4 zł. } **waluty austr.**
z pocztą . . . . 5 zł. }

Przesyłki *(franco)* odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej,** ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Anglia. — Francya. — Szwecya i Norwegia. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Dla założenia regularnej szkoły parafialnej w *Strzemilczu* w obwodzie złoczowskim, zapewnione zostały po wieczne czasy następujące ofiary:

a) Właściciel wsi JW. Konstanty hrabia Ożarowski ofiarował: 1. grunt położony pod nr. rep. 15 do zbudowania szkoły i na założenie sadu z szkółką drzew owocowych;

2. zapewnił potrzebne do zbudowania szkoły drzewo na pniu jako też cegły i zapłatę rzemieślników;

3. na opał szkoły rocznie 30 fur miękkiego drzewa na pniu, albo też taki kapitał, ażeby z procentów jego można kupować wspomnioną ilość drzewa na opał; a

4. dla polepszenia dotacyi nauczyciela do końca swego życia po 26 zł. 25 c. w. a. rocznie, która to kwota jednakże aż do zbudowania szkoły ma być obracana na pokrycie kosztów budowli.

b) Gmina Strzemilcze obowiązała się wystawić na ofiarowanym gruncie budynek szkolny z pomieszkaniem nauczyciela, sprawić wszelkie porządki szkolne, utrzymywać je równie jak budynek szkolny zawsze w dobrym stanie, zajmować się czyszczeniem szkoły, ofiarowane na opał szkoły drzewo zrebywać, albo też kupować i przystawiać, a nakoniec płacić nauczycielowi 80 zł. w. a. rocznie.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. galic. Namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Szematyzm na rok 1860.)

Lwów, 15. marca. Szematyzm lwowskiego okręgu administracyjnego na rok 1860 właśnie opuścił prasę.

Szacowne to dzieło, które przedstawia dokładny obraz całej administracyi kraju i jego stosunków i nie ustępuje w niczem przeszłorocznemu wydaniu, o którem wspominaliśmy zaszczytnie w piśmie naszem, jest do nabycia za umiarkowaną cenę 1 zł. 30 c. w. a. we Lwowie u ekonomatu c. k. finansowej dyrekcyi krajowej (na tak zwanej dawnej komorze przy ulicy Łyczakowskiej nr. 521¹/₄), a w miastach obwodowych u c. k. władz obwodowych i u c. k. powiatowych dyrekcyi finansowych.

Z bogatej osnowy jego zasługuje przedewszystkiem na wzmiankę zamieszczenie statystycznych dat co do stosunków ludności na podstawie ostatniej konskrypcyi; wcielenie wielu nowych publicznych zakładów, towarzystw, instytutów i fundacyi, mianowicie także istniejących we Lwowie głównych komandyt towarzystw zabezpieczenia od szkód rządowych przez pożar, wylewy i gradobicie, jako też towarzystw zabezpieczenia życia, a nakoniec przydanie bardzo ciekawych nowych dat statystycznych z rozmaitych gałęzi administracyi, między któremi są mianowicie wielce pożądane wykazy majątkowego obrotu miast i miasteczek, produkcyjnych obszarów kraju i opodatkowanego dochodu z gruntów, tudzież rezultaty stałego i niestałego opodatkowania w lwowskim okręgu administracyjnym.

Zresztą obejmuje treść jego kolejny wykaz galicyjskich szefów krajowych od czasu zajęcia tej prowincyi w posiadanie; stan urzędników wszystkich władz i urzędów politycznych, sądowych, finansowych, podatkowych, miejskich, stanowych, policyjnych, rachunkowych, pocztowych, telegrafowych, budowniczych, naukowych, duchownych i wojskowych; dalej stan urzędników izb handlowych i przemysłowych, spisy ustanowionych przy każdym sądzie taxatorów i znawców, jako też protokołowanych firm handlowych i przemysłowych; stan personalny wyższych, pośrednich i niższych zakładów naukowych i edukacyjnych; spis ustanowionych w lwowskim okręgu administracyjnym lekarzy, chirurgów i akuszerek z podziałem na obwody; dokładne zestawienie tutejszych zakładów karnych i poprawczych, zakładów, towarzystw i fundacyi ku popieraniu kredytu w przedsiębiorstwach agronomicznych i przemysłowych, jako też zakładów i towarzystw ku popieraniu nauk i sztuki; następnie zestawienie powszechnych, publicznych i lokalnych tak chrześciańskich jak i żydowskich szpitalów, zakładów dla kalek, zakładów dobroczynności, dla zaopatrywania, wspierania i wychowania sierót i innych potrzebujących pomocy, jako też zakładów dla ubogich podług obwodów; fundacyi i towarzystw na cele dobroczynne w ogóle, funduszów dla inwalidów i fundacyi stypendyów z przydaniem odnoszących się do ich założenia wiadomości historycznych; nadto wielce ciekawe statystyczne data co do ludności, przestrzeni kraju, stanu rękodzieł, produkcyi i stanu bydła; spis istniejących myt drogowych i mostowych, a nakoniec bardzo stosownie ułożony rejestr miejscowości z podaniem obwodu, powiatu, urzędu pocztowego, kompletującego powiatu, łac. i gr. kat. parafii, szkoły i roku jej założenia, ludności, przestrzeni gruntów i tabularnego właściciela każdego miejsca.

Ustawa

o giełdach i o senzalach (maklerzach) dla towarów.

(Dokończenie.)

Przekroczenia i kary.

§. 47. Ci, co giełdę dla towarów zwiedzają, a w 15 minut po zamknięciu jej przydybani będą w lokalu giełdowym, popadną karze pieniężnej w kwocie 5 zł.

§. 48. Ci, którzy dopuszczą się nieprzyzwoitości na giełdzie (§. 10), mogą według zachodzących okoliczności wykluczeni być na czas pewny lub nieoznaczony z giełdy.

§. 49. Senzale dla towarów, którzyby w jakibądź sposób zaniedbywali przepisów ustawy niniejszej, lub dopuścili się postępowania niezgodnego z przypadającemi im obowiązkami, mają być surowo karani.

§. 50. Mniejsze przewinienia karcone być mają karą pieniężną od 10 do 100 zł. Za ciężkie przewinienia w służbie nastąpić ma według okoliczności:

a) Kara pieniężna nad 100 zł. do 1000 zł.

b) Usunięcie z posady urzędowej.

Kary tego rodzaju *(lit. a i b)* mogą być wyrzeczone dopiero po odbytem śledztwie dyscyplinarnem.

§. 51. W ogóle należy przy wymiarze kary zważać na stopień okazanej niedbałości lub zamiaru niezgodnego z obowiązkami, za wielkość mogącej wypaść lub wyrządzonej już szkody, tudzież na to, czy przewina to pierwsza lub powtórna, i na niepoprawność winowajcy.

§. 52. Usunięcie z posady urzędowej ma nastąpić:

1) Jeśli senzal bądź to pod prawdziwem lub zmyślonem nazwiskiem negocyował sprawunek dla siebie, lub w jakibądź sposób ciągnął korzyść z uskutecznionego sprawunku;

2) jeśli robił sprawunki dla osób, o których niemożności do zobowiązań się miał wiadomość, lub jeśli pośredniczy w sprawunkach zakazanych lub takich, względem których zachodzi słuszne podejrzenie, że jedna strona chciała zawrzeć ugodę tylko na pozór, dla ominięcia przepisów prawa, lub w zamiarze wyrządzenia szkody trzeciej osobie;

3) jeśli w sprawunkach swoich podaje z rozmysłem jaką okoliczność fałszywą, potwierdza ją i do swej księgi zaciąga, lub księgę tę zfałszuje;

4) jeśli często powtarzane kary nie skutkowały;

5) jeśli za zbrodnię, za przekroczenie popełnione z chciwości lub w zamiarze oszukania, lub osądzony został za przestępstwo tego rodzaju, albo za przekroczenie innych przepisów prawnych odniósł karę aresztu przynajmniej sześciomiesięcznego;

6) jeśli skazany został za przestępstwo finansowych przepisów, za które oprócz kary pieniężnej zagrożono także i karą aresztu;

7) jeśli ogłosił upadłość, a nie uznano go za niewinnego;

8) jeśli senzal, którego za przekroczenie §. 23 ukarano, nie zerwał jeszcze istnącej z prawem niezgodnej styczności w terminie przez zwierzchność oznaczonym.

§. 53. Jeśli przewina w służbie okaże się oraz jako czynność zakazana powszechnym kodexem karnym, natenczas czekać należy na wypadek śledztwa sądu karnego.

Wyrok uniewinienia wydany przez sądy karne nie wstrzymuje rozpoczęcia lub dalszego ciągu postępowania dyscyplinarnego.

§. 54. Tymczasowe usunięcie od służby ma nastąpić:

1) Jeśli senzal znajdujący się w miejscu giełdy utracił z powodu nieprzyzwoitego lub niespokojnego zachowania się na giełdzie do pewnego czasu prawo uczęszczania na posiedzenia giełdy;

2) jeśli za karygodne czynności wyszczególnione w §. 52 ustępie 5. i 6. wytoczono mu proces, lub jeśli ogłosił bankructwo, i pokąd jeszcze nie uznano go za niewinnego;

3) jeśli do czasu nie ma jeszcze upoważnienia wchodzić pod względem majątku swego w umowy prawomocne;

4) jeśli dalsze piastowanie posady przez któregobądź senzala podczas dyscyplinarnego z nim śledztwa wyda się szczególnem być niebezpieczeństwem;

5) jeśli oznaczona w §. 23 i z prawem niezgodna styczność senzala w chwili wymiaru kary nie została zerwana, tedy aż do jej zerwania §. 52—8.

§. 55. Nieupoważnieni, takzwani pokątni senzale karani być mają według liczby i wielkości pośredniczonych sprawunków 25 zł. do 200 zł., lub jeśliby zasądzonej kary pieniężnej nie mogli uiścić, tedy aresztem od 5 do 40 dni. W razie powtórzenia może być kara podwojona z zasądzeniem na wykluczenie od uczęszczania na zgromadzenia giełdowe, a obcych na wydalenie z tego miejsca.

§. 56. Wszystkie kary pieniężne zasądzone w moc ustawy niniejszej idą na fundusz ubogich w miejscu popełnionego przekroczenia.

IV. *Zwierzchności i postępowanie.*

§. 57. Kary za przekroczenie czasu giełdowego (§. 47.) zasądza komisarz giełdowy. Tenże upoważniony jest także i do wydawania decyzyi względem wykluczenia na czas czterech tygodni od uczęszczania na zgromadzenia giełdowe, a to za nieporządne zachowanie się na giełdzie (§. 48). Dłuższe wykluczenie nastąpić może tylko za przyzwoleniem rządu krajowego.

§. 58. Wyż wspomniane drobniejsze kary pieniężne od 10 do 100 zł. zasądzone być mają w miejscach, gdzie się znajduje giełda dla towarów — przez komisarza giełdowego, a w innych miejscach przez zwierzchność rękodzielniczą według istnących przepisów względem procedury i porządku instancyi w wypadkach przestępstwa przepisów zarobkowych.

Na większe kary pieniężne i na usunięcie z posady skazywać może tylko polityczna władza krajowa po uprzednem śledztwie dyscyplinarnem dopełnionem przez zwierzchność rękodzielniczą.

Usunięcie prawne z posady urzędowej, które wyrzeczone być ma w wypadkach §. 52 ustęp 1, 2, 3 — może zmienione być na karę mniejszą przez ministerstwo finansów, jeśli zachodzą w tej mierze ważne okoliczności łagodzące.

W wypadkach §. 52 ustęp 5, 6, 7 następuje usunięcie z posady urzędowej, a w wypadkach §. 54 ustęp 2, 3, 5 suspenzya — jako skutek prawny i nieodbity, a przeciw czemu nie przysłuża już senzalowi prawo dalszego rekursu.

We wszystkich innych wypadkach upoważniony jest komisarz giełdowy do zawyrokowania suspenzyi w tych miejscach, gdzie się znajduje giełda dla towarów, a w innych miejscach przysłuża to zwierzchności rękodzielniczej.

Anglia.

(Posiedzenia z 8. i 9. marca.)

Londyn, 11. marca. Na posiedzeniu *izby wyższej* z d. 8 b. m. zwrócił hrabia *Carnarvon* uwagę zgromadzenia, że polityczne sprawy wielkiej wagi wytaczają się w prywatnej korespondencyi między ministrem a dyplomatycznymi ajentami za granicą. W przedłożonej świeżo księdze błękitnej przyznaje sam lord Cowley, że romowę swą z hrabią Walewskim o projekcie wcielenia Sabaudyi zawarł w liście prywatnym a nie w urzędowej depeszy. Mowca pojmuje dogodność podobnych korespondencyi prywatnych, mniema jednak, że nadużywając tego dogodnego sposobu można palament wszelkiej pozbawić kontroli nad sprawami zagranicznemi. Książę *Newcastle* nie sprzeciwia się w zasadzie zdaniu hrabi Carnarvon, podnosi jednak korzyści prywatnych korespondencyi, z których minister może powziąć więcej bliższych szczegółów niż z depesz urzędowych. Po licznych innych uwagach i rozprawach w tym przedmiocie zapowiedział lord *Normanby*, że na najbliższem posiedzeniu wniesie dwie interpelacye, z których jedna odnosić się będzie do pewnych dowolnych postanowień prowizorycznego rządu w Florencyi, a druga zapyta rząd, jakie zlecenia otrzymał poseł angielski w Florencyi w obec zbliżających się wyborów.

— Na posiedzeniu z d. 9go b. m. wyraził lord *Ellenborough* w *izbie wyższej* nadzieję, że rząd zechce przedłożyć nareście zgromadzeniu przyrzeczone od dawna dokumenta w sprawie wychodźtwa Kulisów do francuskich kolonii. Mowca wyraża przytem nadzieję, że rząd wstrzyma się z zawarciem traktatu w tej sprawie, pokąd parlament nie rozpozna dobrze przedłożonych papierów. Lord *Wodehouse* upewnia, że dokumenta żądane będą niezawodnie przedłożone; nigdy jednak nie było zwyczajem korony w toku układów z zagranicą zasięgać porady parlamentu. Nie może też żadną miarą przyzwolić na przewłokę, której się domaga lord *Ellenborough*. Lord *Normanby* radby widzieć instrukcye, jakie sekretarz stanu dla spraw zagranicznych wydał angielskiemu posłowi w Florencyi, zalecając mu upomnieć usilnie toskański rząd prowizoryczny, aby wstrzymywał się od wszelkich dowolności, któreby ograniczały wyborców w obec nowych wyborów. Lord *Wodehouse* odpowiada, że nie może przedłożyć żądanych instrukcyi, ponieważ w podobnym duchu nie istnieją wcale. Margrabia *Normanby* odwołuje na końcu swój wniosek.

W *izbie niższej* zapowiada p. Paller na poniedziałek interpelacyę, czy wiadomo rządowi, jakie cło wywozowe naznaczy rząd francuski na gałgany, jeśli zniesie zakaz wywozu, tudzież czy porobił już jakie kroki, by wymódz zniesienie zakazu w tych krajach, gdzie jeszcze istnieje. *Kanclerz skarbu* oznajmia niektóre zmiany w budżecie, mianowicie co do koncesyi na szynki i tak zwanego peny podatku. Lord *Vane Tempest* wnosi interpelacyę w sprawie Sabaudyi. Najpierw ubolewa, że p. Kinglake z „tak pochopną gotowością" odroczył swoją mocyę na ośm dni. Sankcyonując traktat handlowy okaże parlament innym narodom europejskim, że sobie związał ręce. Mowca zapytuje: Czy rząd starał się Rosyę, Austryę i Prusy nakłonić do wspólnego oporu przeciw wcieleniu Sabaudyi? Czy może rząd wymienić swe odpowiednie kroki? Czy wiadomo rządowi coś bliższego o ostatecznych zamiarach Sardynii i czy zdanie Szwajcaryi w tej sprawie pozostało niezmienne? Lord *John Russell* odpowiada: Udzieliliśmy korespondencyi, jaka w tej sprawie toczyła się między rządem Jej król. Mości a Francyą gabinetom berlińskiemu, wiedeńskiemu i petersburskiemu. Dodam nadto, że ograniczyliśmy się na tem jedynie, nie wzywając pomienionych rządów do niczego, i nie udzielając im żadnej rady z swej strony. Pozostawiliśmy im samym osądzić, jakie postępowanie należy zachować w tej tak ważnej dla całej Europy sprawie. Co do zamiarów pomienionych rządów mogę tylko zapewnić szanownego członka, że ministrowie spraw zewnętrznych w Wiedniu i Berlinie zgodzili się w ogólności z zdaniem angielskiego rządu. Z Petersburga nie mamy jeszcze żadnej odpowiedzi zapewne dlatego, że depesza nie doszła tam tak prędko jak do Wiednia i Berlina. Jak tylko nadejdzie odpowiedź z Petersburga, będzie przedłożona izbie, jeżeli nie zajdzie jaka szczególna przeszkoda. W poniedziałek możemy przedłożyć korespondencyę z Wiedniem i Berlinem. Jakie jest ostateczne postanowienie, nie mogę odpowiedzieć stanowczo. Otrzymałem wprawdzie od jednego z osobistych przyjaciół hrabi Cavoura odpis sardyńskiej odpowiedzi na propozycye francuskie, przekonałem się jednak, że odpis ten niezupełnie jest dokładnym, postanowiłem więc czekać na sprawozdanie naszego posła w Turynie. Mogę tylko oświadczyć, że odpowiedź hrabi Cavoura wypadła mniej więcej w tym duchu. Jeżeli parlament sardyński uzna za stosowne, by ludność Sabaudyi głosowała w sprawie anexyi, to rząd sardyński będzie czuwał, aby ludność sabaudzka zupełnej przy wyborach używała swobody, i mogła wolnym rozstrzygnąć wyborem, czy chce pozostać przy Sardynii czy należeć do Francyi. Jeżeli ludność oświadczy się za oderwaniem od Sardynii, to rząd sardyński pozostawi innym mocarstwom roztrząsnąć dobrze kwestyę i ubezpieczyć nietylko granice Szwajcaryi ale i samej Sardynii. Zdanie Szwajcaryi pozostało jak wnosszę niezmienne, jak to się okazuje z depeszy, którą myślę przedłożyć w sobotę. P. *Horsmann* wszczyna następnie odroczoną debatę nad traktatem handlowym, wnosząc poprawkę, by zgromadzenie prosiło Królowę o opuszczenie artykułu 11. Po dłuższej debacie, w której sir *Robert Peel* na nowo wytoczył kwestyę sabaudzką, chciał p. *Horsmann* odwołać swoją poprawkę, ale na usilne okrzyki głosów opozycyjnych przystępuje izba do głosowania, i 222 głosów wypadło przeciw, a 56 za poprawką. Nakoniec przyjmuje zgromadzenie bez głosowania mocyę p. *Byng*, by zanieść adres do Królowej, czyli inaczej sankcyonować w ogólności traktat handlowy z Francyą.

Francya.

(Traktat handlowy z Anglią ogłoszony. — Depesza hr. Cavoura. — Demonstracye fabrykantów. — Prawo ogólne głosowania w „Constitutionnelu").

Paryż, 11go marca. Dzisiejszy *Monitor* ogłasza zawarty z Anglią traktat handlowy, dołączając obszerne sprawozdanie o układach dyplomatycznych, jakie toczyły się w tym przedmiocie.

— Wczoraj zamieścił *Monitor* depeszę hrabi Cavoura w sprawie Sabaudyi. Osnowa jej nie zgadza się we wszystkiem z textem, ogłoszonym w dziennikach turyńskich. Słowa: *prononcée d'une manière légale se conformant aux prescriptions du parlament* zawarte w depeszy turyńskiej po ustępie, gdzie rząd sardyński uznaje znaczenie manifestacyi za oderwaniem Sabaudyi *(le gouvernement ne*

se refuserait pas a reconaitre la valeur d'une manifestation en faveur de la séparation de la Savoie) nie znajdują się wcale w osnowie *Monitora.*

— Jeden z dzienników ogłosił niedawno adres do Cesarza z podpisami kilku fabrykantów, „jako reprezentantów fabrykantów pojedynczych tiulów", gdzie zapytują podpisani, co w obec traktatu handlowego z Anglią stanie się z 14.000 robotnikami, pozbawionymi chleba, tudzież z samymi właścicielami fabryk, co cały swój majątek włożyli w bezużyteczne dziś machiny. Aby udowodnić bezzasadność podobnej żałoby, przedrukował wczorajszy *Constitutionnel* adres izby doradczej z St. Pierre-les-Calais, stolicy fabrykacyi tiulów, z dnia 27. grudnia 1859, która właśnie prosi, by zamiast ceł ochronnych zaprowadzić zniżone cła przywozowe, któreby pozwoliły walczyć z przemysłem angielskim i zapobiedz grożącemu z Belgii niebezpieczeństwu.

— Pod napisem „Prawo ogólnego głosowania i publiczny porządek europejski" pisze *Constitionel:*

„Objawiająca się ogólnem głosowaniem doktrynę narodowej udzielności, którą Francya pierwsza proklamowała w nowoczesnym świecie, i z której utworzyła sobie główną podstawę swych instytucyi, podnoszą obecnie naprzeciw polityce cesarskiej w duchu kombinacyi, przeciw którym bez wątpienia polityka ta nie może protestować, ale które przygotowują się niezawiśle od jej wpływów. Wymaga zatem obowiązek i godność naszego kraju oznaczyć granice tego prawa, broniąc jego słuszność, właściwy wytknąć mu zakres. Zastosowawszy je sami u siebie, musimy oceniać rękojmie, jakie podaje wewnętrznej niepodległości narodów, lecz uznajemy zarazem, że rozszerzone zbytecznie może stać się powodem ustawicznych zawikłań i niebezpieczeństw...." „Takiem ograniczeniem umocni się tylko powaga prawa ogólnego głosowania i należy zarówno staranne wystrzegać się zbytecznego rozszerzenia jak i zupełnego odrzucenia tego prawa, mianowicie zaś obchodzi to Francyę i powinna czuwać nad tem, by nauka ta nie stała się groźbą dla Europy. Ze stanowiska stosunków internacyonalnych ustala powszechne prawo głosowania wewnętrzną niepodległość ludów w taki sposób, że nie może uchodzić ani za zamach ani za groźbę poza własnemi granicami. Francya wyjednała uznanie podobnej udzielności ludów.... jak tylko jednak ta udzielność przekracza granice państwa, musi udzielność ta godzić się z uznanemi prawami innych narodów i wyższemi widokami ogólnej równowagi; prawo narodów staje wówczas w obec publicznego prawa europejskiego. We własnej historyi Francyi, która od 1830 do 1851 roku przybyła trzy formy rządu i zachowała zawsze swoje narodowe instytucye i stanowisko polityczne, wykazuje w najjaśniejszem świetle tę różnicę i nigdy nie domagała się Francya „na sam objaw woli narodowej" rozszerzenia granic bądź na wschód, bądź na południe. Przykład Francyi dowodzi zatem, że powszechne prawo głosowania nie wystarcza samo w sobie, by przestrzegając udzielności narodowej można zmieniać stosunki na zewnątrz.

Jakakolwiek jest zasada, w której imieniu występuje władza, bez względu czy jest tradycyą lub wyborem i jakakolwiek może być forma rządu, to zawsze mają narody te same pomiędzy sobą obowiązki, a istotne różnice ich własnych konstytucyi nie mogą wywierać przymusowego wpływu poza granicami. Jednem słowem, gdzie staje udzielność narodowa, zachodzi w porządku rzeczy i ograniczenie zakresu powszechnego działania, które w żadnym razie nie może na politykę francuską narzucać solidarności w czynach tak mało zgodnych z jej radami i publicznem porządkiem europejskiem."

Szwecya i Norwegia.

(Swobody żydom.)

Depesza telegraficzna przesłana ze Sztokholmu dnia 7. b. m. donosi, że wydział konstytucyjny postanowił, jako żydzi mogą mieć udział w wyborach deputowanych na sejm krajowy. Potąd niesłychać jeszcze było o takiej propozycyi przedłożonej wydziałowi konstytucyjnemu.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 13. marca. Dzisiejsza *Times* pisze: Bierne zachowanie się głównych mocarstw dowodzi, że Anglia musiałaby sama przeszkadzać wcieleniu Sabaudyi, co jest niepodobna. — Lord Elgin odjechał do Paryża.

Na wczorajszem posiedzeniu *izby niższej* przyrzekł lord *John Russel* przedłożyć korespondencyę z Neapolem; potem oznajmił, że Anglia poczyniła kroki, ażeby uzyskać dla Belgii, Holandyi i Niemczy wolny wywóz gałganów. *D'Israeli* pytał, czy lord John Russel zgadza się na to, by wniosek p. Kinglake wziąć na posiedzeniu 19. b. m. pod obradę i odroczyć przeto dyskusyę nad bilem reformy, na co lord *Russel* odpowiedział odmownie. *Kinglake* oświadczył, że odpowiedzialność za skutki tej zwłoki spada na ministeryum; mówca dowiedział się, że deputowani sabaudzcy wybierają się już do Paryża, by złożyć hołd Cesarzowi Napoleonowi i dlatego potrzeba, ażeby parlament jak najspieszniej wyrzekł swoje zdanie. Lord *Russel* odpowiedział, że dlatego tylko żądał odroczenia wniosku pana *Kinglake*, by nie mieszać sprawy Sabaudyi z traktatem handlowym. Sir *Pakington* zaprzeczał temu imieniem D'Israelego, jakoby zamierzano użyć dyskusyi do sprowadzenia wotum nieufności; i on pragnie także, ażeby izba wydała swój sąd w sprawie Sabaudyi. *Horsman* nie poprzestaje na oświadczeniach lorda Johna i Palmerstona co do stosunków zagranicznych, utrzymując, że wzniecają obawę, i że stanowczy sąd izby mógłby tylko utrwalić pokój. Kanclerz skarbu *Gladstone* oświadcza: rząd nie lęka się dyskusyi, tylko pragnie przeszkodzić oburzającym bezskutecznym debatom. Ale kiedy izba żąda dyskusyi bez wotum nieufności, przedłoży lord John Russel jutro papiery i przystąpi do dyskusyi. *D'Israeli* powiada: Wniosek pana Kinglake ma dwie strony: jedna odnosi się do Sabaudyi, druga do postępowania ministrów. Lord *Palmerston* przypuszcza dyskusyę w takim razie, jeśli izba ma zamiar przyjęciem wniosku pana Kinglake wyrzec wotum nieufności; zresztą jest niepotrzebną, gdyż izba objawiła już dostatecznie swoje zdanie w sprawie Sabaudyi. Taka dyskusya mogłaby tylko osłabić przymierze z Francyą. — Potem nastąpiła dyskusya nad zniesieniem ceł od papieru. Przy głosowaniu wypadło 245 głosów *za* a 192 *przeciw* zniesieniu. W końcu odpowiedział lord *Russel* na interpelacyę Mannersa, że lord Cowley pytał się w Paryżu, w jaki sposób zasięgnie Cesarz Napoleon rady innych mocarstw względem wcielenia Sabaudyi, i że odpowiedź wkrótce nadejdzie.

Turyn, 11go marca. Dziennik urzędowy ogłasza dekrety, które przywracają usuniętych w prowincyach lombardzkich wojskowych do dawnych posad i płac i zapewniają pensye ich wdowom.

Medyolan, 12. marca. Za przykładem Turynu postanowiła także tutejsza rada gminna pochwalić w adresie politykę Króla i oddać mu 3 miliony lirów do dyspozycyi. Lodi ofiarowało 300.000 lirów; Brescia przygotowuje podobną uchwałę. — Giulio Carcano mianowany jest naczelnym inspektorem szkół w prowincyi medyolańskiej.

W Nissie odprawiono dziś nabożeństwo, by wybłagać odwrócenie anexacyi do Francyi.

Liwurna, 13. marca. Rezultat głosowania. W Sienie, Pizach i Liwurnie głosowało z 45.218 zapisanych wyborców 38.026 za anexacyą, a 333 za odzielnem królestwem.

Parma, 13. marca. Rezultat głosowania w księstwach jest już prawie zupełnie znany. Z 73.303 zapisanych wotantów głosowało 62.161 za anexacyą, a 165 za oddzielnem królestwem.

Florencya, 14. marca. W 30 gminach wotowało 101.386 głosujących za anexacyą, a 2809 za oddzielnem królestwem. Tylko niewiadomo jeszcze dokładnie, jak wypadło głosowanie w Bononii. Dotąd oświadczyło się 74.787 wotantów za anexacyą, a 70 za osobnem królestwem.

Wiadomości handlowe.

(Wiedeński targ na bydło.)

Wiedeń, 12. marca. Na dzisiejszym targu było 1136 wołów z Węgier, 922 z Galicyi a 453 z kraju, razem 2511 sztuk, z których zakupiono na potrzebę stolicy 1957 sztuk. Waga szacunkowa sztuki była 470 do 700 ℔. Cena za sztukę 105—172 zł. w. a. a za cetnar 22—25 zł. w. a.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. marca.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Baworowski Wacław, z Kołtowa. — Głogowski Ludwik, z Psar. — Wiśniewski Henryk, z Dobrzan.

Hotel Langa: Duchnowski Józef, c. k. przeł. obw., z Żółkwi

Hotel krakowski: Wysocki Floryan, z Hrehorowa. — Glixeli Teodor, z Chodorkowic.

Hotel Kuhna: Horak Franciszek, c. k. przeł. pow., z Cieszanowa.

Do domu zajezdnego nr. 509¼: Strzelecki Jan, z Komarnik.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. marca.

PP.: Marmorosz Józef, do Karowa. — Terlecki Wiktor, do Hoszowa. — Zwolski Juliusz, do Bryńca górnego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	324 26	— 2 9°	83.6	południowy	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	323 93	+ 0 8°	73.1	„	„	„
10. god. wiecz.	324 20	— 3.8°	82.8	„	„	„

TEATR.

Dziś w teatrze niemieckim na dochód spiewaka opery p. Edwarda Barracha wyjątki z oper: „**Don Sebastian**," „**Hernani**" i „**Hugenoci**," i deklamacya polska pani Aszpergerowej.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierzawy, licytacyi i t. d.

Dnia 22. marca: Sprzedaż różnych materyałów drewnianych z trzech tartaków w Stanisławowie i Dolinie.

Dnia 23. marca: Sprzedaż sumy ciążącej na dobrach Toki i Zbojska we Lwowie. Sprzedaż dóbr Sądowa Wisznia w Przemyślu.

Dnia 25. marca: Licytacya ne wyrestaurowanie kwatery oficerskiej w Glinianach w Złoczowie.

Dnia 26. marca: Sprzedaż realności nr. 318-355 w Tarnopolu, a realności nr. 8. w Przemyślu.

Dnia 27. marca: Licytacya na wystawienie pomieszkania dla plebana w Daleszowy za pomocą ofert w Kołomyi. Sprzedaż realności nr. 339 w Suczawie.

Dnia 28. marca: Sprzedaż sumy ciążącej na dobrach Rzuchowa we Lwowie.

Dnia 30. marca: Sprzedaż realności nr. 189 miasto we Lwowie.

Dnia 30. marca: Sprzedaż folwarku Broszniów w Rożniatowie. — Sprzedaż realności nr. 139 w Jaworowie. — Sprzedaz gruntu w Wolczkowie położonego w Kołomyi.

Dnia 31. marca: Licytacya na zabezpieczenie robót konserwacyjnych na gościńcach w obwodzie budowniczym Nadwórna za pomocą ofert w Stanisławowie a w obwodzie Tarnopolskim w Tarnoplu.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16 marca

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 77.60 Metaliki po 5% za 100 zł. 69.— ; po 4½% za 100 zł. —.— ; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.— ; Galicyi — — ; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 859 — ; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 190 —; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 113.75. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 132.75. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.28, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs lwowski.

Dnia 16. marca.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	20	6	26
Dukat cesarski	„ „	6	23	6	28
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	65	10	83
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	5	2	9
Talar pruski	„ „	1	97	2	1
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	84	23	84	85
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	70	63	71	36
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	76	90	77	80

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 13. marca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	64.50	64.75
Z pożyczki narod. po 5%	77.60	77.80
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97.50	— —
Metaliki po 5%	69.40	69.60
dtto. „ 4½%	60.75	61.25
dtto. „ 4%	54 25	54.75
dtto. „ 3%	41.—	41 25
dtto. „ 2½%	34.50	35.—
dtto. „ 1%	13 80	13.90
Przez. do wylos. z r. 1834	395.—	400.–
„ 1839	122.75	123.25
„ 1854	104.25	104.75
Renty Como po 42 lir. aus.	15.75	16.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	68.—	69.–
„ 4½%	59 –	60.—
„ 4%	54.—	55.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	45.—	46.–
„ 3%	62.–	64.—
„ 2½%	60 —	61.—
„ 2¼%	52.—	52.50
„ 2%	46.—	47 —
„ 1¾%	40.—	41.–
dtto. z procent za granicą „ 5%	68.—	69.—
„ 4½%	59 —	60.—
„ 4%	53.—	54.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	89.50	90.—
Węgier	72 25	72.75
Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	70 50	71.—
Galicyi	70 75	71.25
Bukowiny	69.50	69.75
Siedmiogrodu	69 50	69.75
innych krajów kor.	87.—	94 —
Z klauz los r. 1867	—.—	—.—
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.–
Wen. pożyczka z r. 1859	—.—	79 –

	pien.	towar.
Dług Tyrolu po 5%	68.–	69.—
„ 4%	53.—	54.—
Dług Salcburga „ 3½%	45.–	46.–
„ 3%	39.—	40.—
Dług Krainy „ 2½%	32.—	33.–
„ 2%	26.—	27.–
„ 1¾%	22.—	23.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	—.—	22.—
„ 2½% za 100 zł.	—.—	20.—
„ 2¼% za 100 zł.	—.—	17.—
„ 2% za 100 zł.	—.—	15.–
„ 1¾% za 100 zł.	—.—	13.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	861.—	863.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	191 —	191 20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	560.—	562.—
Półn. kolei po 1000 zł. m.k.	1948 —	1950
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	263 50	264 –
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zl.	172 25	172 75
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	132 50	133 –
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.–
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	153.50	154.50
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 80 zł. (40%)	102.—	102.25
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m.k.	24.—	26.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m.k.	55.—	60.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	640.—	660.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
z wpłatą 60 zł, (30%)	—.—	—.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.	—.—	—.—
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w a.	124.—	126 —
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	439 —	441.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	212.—	215.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	354.—	356.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	340.—	34[illegible].—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.–

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let po 5%	102 25	102 50
10 „ 5%	98 —	98 50
przeznacz. do los. po 5%	93. –	93 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	100 —	—.–
przez. do los. po 5%	88 70	89 —
Gal. Tow. kred. po 4%	84.—	84.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	92.75	93. –
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135.—	136.
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	132.50	133.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	82.50	83. –
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	93.50	94.—
Lloyda za 100 zł.	92. –	92.50

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	102.—	102 50
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	103 —	103 50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w.a.	127.50	128.50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w.a.	37.25	37.75
Esterhazego po 40 zł. m. k.	84.—	85 —
Salma „ 40 „ „	38.50	39. —
Palfiego „ 40 „ „	39.50	40 —
Clarego „ 40 „ „	36.75	37 25
St. Genois „ 40 „ „	37.—	37.50
Windischgrätza 20 zł. „	22.75	23.25
Waldsteina 20 „ „	27.50	28 —
Keglevicha 10 „ „	16. –	16.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	113 25	113.50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	113.50	113.50
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	100.25	100.50
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	— —	—.—
Londyn za 10 ft. szt	132.25	132.50
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Mędyolan za 100 zl. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	52.70	52.70
Paryż za 100 fr.	—.—	52 75
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piastr woł.		—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		— —
Dyskonto weks. Bank. nar.		5%
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ		5%

Kurs złota.

	w przecięciu w w. a.	
Dukaty ces. men.	6 zł.	26 c
dtto. pełnej wagi	6 „	2$8\frac{5}{10}$ „
Korona	18 „	13 „
Półkorona	— „	— „
Napoleondor	— „	— „
Rosyjski impery.	— „	— „

Kurs korony w c k. kasach 13 zł. 50 c.

KRONIKA.

(Przestępstwa targowe.) Urząd targowy stołecznego miasta Lwowa ukarał w pierwszej połowie bieżącego miesiąca częścią pieniądzmi a częścią aresztem i konfiskatą podejrzanych artykułów następujące partye:

1) Za nieprzyzwoite zachowanie się na targowicy jedną; 2) za postronne przekupstwo cztery; 3) za niedozwolone roznaszenie i sprzedaż towarów blaszanych jedną; 4) za przekroczenie przepisów targowych cztery; 5) za niezameldowanie nowozałożonej budki piekarskiej i niezachowanie przepisanej taryfy i wagi pieczywa jedną; 6) za fałszowanie masła jedną; 7) za niedozwoloną sprzedaż i roznoszenie zapałek, korzeni i t. p po targowicy cztery; 8) za niedozwolony handel tandeciarski w ciągu nabożeństwa niedzielnego jedną; 9) za sprzedawanie kartofli złą miarą dwie; a 10) za przekroczenie przepisów cymentowych jedynaście partyi.

(Córka lorda Byrona.) Pismo tygodniowe „Atlas" podaje następującą wiadomość o córce Byrona, Adzie: W Anglii zdarza się często, że kobiety, posiadając niezawisły majątek, bawią się w zakłady z równą namiętnością, jak mężczyzni. Otóż ubóstwiona Ada Byrona, jedyne dziécię z jego nieszczęśliwego małżeństwa, padła ofiarą tej namiętności. Na wyścigach konnych w Derby postawiła w zakład 60.000 funt. szt. i przegrała z tego trzy czwarte części (1,500.000 franków), to jest cały swój osobisty majątek. To zrujnowało ją zupełnie, gdyż nieprzebłagany jej małżonek lord King przeznaczył jej tylko szczupłą pensyę, z którą usunęła się do swojej wsi w Rudlandshire; ale w pół roku po tem wygnaniu umarła ze zgryzoty.

(O przedaży okrętów austryackich) piszą z Marsylii z dnia 3. b. m. do gazety tryestyńskiej: Dnia 1. b. m. przedano w tutejszym urzędzie morskim w drodze publicznej licytacyi dwa ostatnie ze skondemnowanych okrętów austryackich, a to okret noszący nazwę „Maria Baccarich" za 31.100 franków i okręt „Genio Speculatore" za 17.700 fr. Nikt się nie spodziewał cen tak wysokich za okręta od tak dawnego już czasu opuszczone, i które już wówczas wymagały reparacyi, kiedy pierwszy raz odbiły na morze. Ceny te więc są nadzwyczajnie wysokie, lecz że należą do najlepszych w rzędzie skondemnowanych, i że są ostatnie, które otrzymują naturalizacyę we Francyi, przeto nie brakuje na kupniach ubijających się o nie. Ze sprzedaży okrętów austryackich przypada rządowi francuskiemu 29.953 franków korzyści, co wynosi trzecią część ogólnej ceny kupna w sumie 89.861 franków. Dwie trzecie części tej sumy, a mianowicie 59.906 franków rozdane być mają między 30.000 niemal żołnierzy, którzy należeli do floty morza adryatyckiego, tak że na każdą głowę przypadnie mniej-więcej po 2 franki.

Dodatek tygodniowy Nr. 11.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1) Pismiennictwo w Galicyi. Do pismiennictwa w Galicyi, zapisy bibliograficzne od roku 1849.

2) Zamknięcie rachunków galicyjskiego Zakładu dla ciemnych we Lwowie, za rok 1850.

3) Starostwo Sanockie. Dokument z r. 1402 i kilku lat późniejszych. Wypis z metryk koronnych zawierający rewizyę Starostwa Sanockiego uskutecznioną r. 1565 przez Krzysztofa Sokołowskiego, starostę rogozińskiego, na mocy ustawy z r. 1563.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sarjyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.